

5 ทักษะต้องรู้ สุดเวิร์คในงาน สนุก สร้างสรรค์ กับ Active Learning

|| แลอรุณ บุญพิพัฒนพงศ์
นักพัฒนาระบบบริหารมนุษย์

Spirit Team จัดเต็มกับ 5 Workshop 5 ทักษะต้องรู้!!!

ทิพากรยังจำภาพการจัดอบรม On-Site ก่อนโควิด-19 ระบาดได้ดี ช่วงนั้นกำลังสนุก สร้างสรรค์ กับ Active Learning กระบวนการเรียนรู้สอดแทรกมาเต็มพิกัด น้องสมดุลมีโอกาสออกงานด้วย พอสถานการณ์คนติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลายองค์กรต้องให้พนักงาน WFH กิจกรรมหลายอย่างต้องหยุดชะงัก รวมถึงเศรษฐกิจ เรื่องราวต่าง ๆ ชวนให้ทิพากรนั่ง Time Machine ย้อนเวลากลับไปราว 8 ปี

เมื่อโลกเหวี่ยงเราออกจาก Comfort Zone ครั้งใหญ่

ทิพากรได้รับมอบหมายให้มาดูแลรับผิดชอบงาน Human Resource Training and Development Center แบบไม่คาดคิด และไม่ได้ตั้งตัวมาก่อน เธอนึกหวั่นใจ และท้อกับการเริ่มต้นงานใหม่ที่ไม่ถนัด และไม่ชอบ เธอตัดสินใจไปหนึ่งอาทิตย์ มัน ๆ ๆ ไม่รู้จะเริ่มต้นชีวิตอย่างไรดี คิดวน เหนื่อย หาทางออกไม่เจอ

ออกจากเขาวงกต ตามหา Inspiration

“แค่นี้ก็ยอมแพ้ หรือเธอกำลังการเปลี่ยนแปลง” เสียงนั้น ทำให้ทิพากรสงบลาพักร้อนทันที

เธอออกจากบ้านแต่เช้าเสมีอนวันทำงานปกติ จุดหมายปลายทางอยู่ที่สวนแห่งหนึ่งที่เธอคุ้นชิน ต้นไม้ใหญ่เขียวชอุ่ม กระจ่างน้อยทางแดงกระโดดจากกิ่งหนึ่งไปกิ่งหนึ่ง ดอกบัวขาว ชมพู กระจายทั่วสระ สายลมพัดอ่อน ชวนให้เย็นใจ เวลาหยุดเดิน ณ โคมะมนต์นั้น

แดดจ้าสาดแสงลงมา เธอตัดสินใจกลับบ้าน สายตาพลันเห็นกลุ่มคนตรงตึกขวางข้างหน้า เขาทำอะไรกัน

ทิพากรเดินตรงเข้าไปดู เห็นป้ายเชิญชวนทั้งสัมนนาพิเศษ วิทยากรกิตติมศักดิ์ ท่าน ว.วชิรเมธี ดูหัวข้อแล้วน่าสนใจ ผู้คนกำลังเข้าคิวลงทะเบียน

“ถ้าไม่ได้จองมาก่อน ที่สามารถเข้าฟังได้ไหมคะ” เธอเสียงถาม น้องนักศึกษายิ้มแล้วมองหน้ากัน “รบกวนที่ลงทะเบียนให้ด้วยนะคะ” ท่านบรรยายได้สาระ สนุก ฟังเพลิน เข้าถึงใจคน หลังจากปิดสัมนนา มีหลายคนรอสันทนาการกับท่าน ทิพากรต่อคิว หยิบหนังสือออกจากกระเป๋า โชคดีที่เอาเล่มนี้ติดมาด้วย

ท่านถามว่า “ทำงานอะไร” ทิพากรเหมือนมีอะไรมาจุกที่คอ กลืนน้ำลายก่อนตอบ “ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลค่ะ” ท่านยิ้ม แวดตาฉายเมตตาสูง “ยินดีด้วย งานพัฒนาคนเป็นงานสำคัญมากที่สร้างคุณประโยชน์ให้กับผู้คน” เสียงนั้นกังวาน มีพลังดุจมนต์

นั่นคือ Inspiration ที่ตามหาใช่ใหม่มั?

ทิพากรกลับมาทำงานเหมือนมีพลังพิเศษขับเคลื่อนมองเห็นสถานที่ทำงานน่าอยู่ ศูนย์ฝึกอบรมบนพื้นที่กว่า 40 ไร่ มีภูมิทัศน์ร่มรื่นสวยงาม เธอวางแผนงานคร่าว ๆ กับภาพฝันที่อยากเห็นในงานพัฒนาคนในองค์กร ภารกิจแรกที่ต้องทำด่วนคือ

ค้นหา Dream Team

Pain Point ของพนักงานในองค์กรขณะนั้น ส่วนใหญ่คนอยากมาอบรมสัมนนา เพราะได้ผ่อนคลายจากงาน ได้พบปะเพื่อนฝูงที่มาจากต่างสำนักงานทั่วประเทศ ความสนใจเนื้อหาเป็นเรื่องรอง อีกทั้งรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นบรรยายส่วนใหญ่มีส่วนทำให้น่าเบื่อ ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้จึงค่อนข้างต่ำ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เท่าที่ควร

ภาพฝันที่อยากไปให้ถึง

“ทำอย่างไรให้การอบรมมีประสิทธิภาพสูง ได้สาระ สนุก เข้าถึงใจ ประยุกต์ใช้ได้จริง” เป็นโจทย์สำคัญที่ต้องดีให้แตก และเป็นสิ่งที่ท้าทายมากสำหรับคน (ทิพากร) ซึ่งไม่เคยรำเรียนศาสตร์แห่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่สำคัญงานนี้จะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจหลายฝ่าย เธอต้องขยไอดียเพื่อหาแนวร่วมสานฝัน

เห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์

เจ้านายใจดีส่งทีมไปฝึกวิทยายุทธกับบรมครูแดนไกล ได้สุดยอดเคล็ดวิชากลับมา คือ Facilitator for Soft Skills และ Dialogue เป็นการเปิดโลกกว้างให้กับคน ๆ หนึ่ง ได้ฝึกฝนตนจนก้าวสู่เส้นทาง “กระบวนการมืออาชีพ” และเป็นการเปิดโลกอีกใบให้กับอีกคนหนึ่ง ได้มี Passion ในการพัฒนาศักยภาพของคน และจุดประกายการออกแบบ และพัฒนาหลักสูตรในฝัน

เจ้านายใจดี...ไม่เลิก จัดโครงการ “คิดนอกกรอบ” ตอกย้ำทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนแบบ Active Learning ที่ให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้สูงมากถึง 70-90% ในขณะที่ Passive Learning อยู่ระหว่าง 10-50% เท่านั้น

Active Learning In Action

การออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบโจทย์ **“ได้สาระ สนุก เข้าถึงใจ ประยุกต์ใช้ได้จริง”** ด้วยการนำแนวคิดของ Active Learning เป็นแก่นแกนสำหรับการจัดการเรียนการสอน โดยเริ่มจากหลักสูตรด้าน Soft Skills ที่ทีมถนัด

ทิพากรกับทีม ร่วมกันระดมสมอง คิดค้นสูตร (วัตถุดิบ เครื่องปรุง วิธีทำ) ที่ใช่ เพื่อทดลอง และเปิดให้ทีม รับฟัง Feedback ทางปรับแก้ จนได้แม่แบบ (Prototype) ที่น่าพอใจ ซึ่งต่อมาใช้เป็นต้นแบบขยาย และต่อยอดไปยังหลักสูตรอื่น

Active Learning หรือ การเรียนรู้เชิงรุก เป็นแนวคิดในการ

จัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และได้ใช้กระบวนการคิด เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียน

การจัดกระบวนการหรือกิจกรรมเรียนรู้ จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจ สืบค้นข้อมูล ลงมือปฏิบัติ คิด วางแผน ร่วมกับเพื่อน หรือทีม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียน มีทักษะกระบวนการคิด สามารถแก้ปัญหา หรือออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงาน ได้สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

องค์ประกอบของ Active Learning หรือ การเรียนรู้เชิงรุก คือ เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) เรียนรู้จากการสำรวจค้นหา (Inquiry-Based Learning) เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน การมีส่วนร่วม (Cooperative Learning) เรียนรู้ผ่านการคิดระดับสูง (Thinking-Based Learning)

หัวใจสำคัญของ Active Learning คือ

+ ผู้เรียนลงมือทำ (Doing) เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง

+ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนบทเรียนกัน ผ่านการสะท้อนความคิด (Reflection) เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

+ ผู้สอนทำหน้าที่เป็น FA จัดกระบวนการเรียนรู้ นำพาผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนรู้

+ ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

คุณภาพของการสะท้อนความคิด ส่วนหนึ่งมาจากการนำพาของวิทยากรหรือกระบวนการ โดยใช้เทคนิค 4F ในการสรุปบทเรียน หรือ Recap

Fact : ข้อเท็จจริงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Feeling : ความรู้สึกของเราต่อสถานการณ์นั้น

Finding : การเรียนรู้หรือค้นพบจากสถานการณ์นั้น

Future : การนำไปปรับใช้ในอนาคต

ถามว่า เห็นอะไร รู้สึกอย่างไร ได้เรียนรู้อะไร และจะนำไปปรับใช้ในอนาคตอย่างไร

ลักษณะเด่นของ Active Learning คือ สิ่งที่ได้เรียนรู้จะอยู่กับผู้เรียนไปอีกนาน (Long Term Memory) เป็นการเรียนรู้ที่กระทบไปถึงใจผู้เรียน ซึ่งเกิดจากผู้เรียนได้ลงมือทำจริง และสรุปบทเรียนด้วยตัวเอง เป็นการเรียนรู้เชิงประจักษ์

หลักสูตร Active Learning by Spirit Team เดินทางผ่านความท้าทาย ผ่านคลื่นลม ผ่านมหาสมุทร ผ่านกาลเวลา ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์ และนำเสียงสะท้อนจากผู้เรียนมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

ขอบคุณทีมที่ยืนหยัดร่วมสร้าง และอดทนสู้กันมา ขอขอบคุณทุกกำลังใจ และผู้สนับสนุน

